

Apoteket Elefanten.

1883.

Uti trenne på våren 1882 till Kungl. Maj:t ingifna ansökningar anhöllo åtskilliga inom Hedvig Eleonora församling å Östermalm i Stockholm bosatta personer, att ytterligare ett apotek skulle anläggas inom nämnda församling med Nya Kvartersgatan (Linnégatan) som sydligaste gräns. Med anledning af denna anhållan begärde dels innehafvaren af apoteket Kronan i Stockholm att få förflytta nämnda apotek från staden inom broarne till den för ett nytt apotek föreslagna trakt på Östermalm, äfvensom anhöll innehafvaren af apoteket Hvita Björnen därstädes, att med frågan om tillstånd till ett nytt apoteks anläggande måtte tillsvidare under hans besittning af sagda apotek anstå, samt att en filialafdelning af apoteket Hvita Björnen finge inrättas vid den s. k. Esplanaden (Karlavägen).

Båda dessa hemställanden blefvo dock af Kungl. Maj:t afslagna och genom beslut af d. 2 mars 1883 förordnades, att ett nytt apotek med personligt privilegium skulle anläggas i nordvästra delen af Östermalm, norr om eller invid Norra Humlegårdsgatan, men icke längre åt öster än Grefturegatans östliga gräns.

Privilegium å anläggandet af apoteket tilldelades d. 3 mars 1884 apotekaren i Södertälje N. W. Ahlström, och efter godkänd afsyning öppnade denne d. 30 okt. s. å. apoteket i huset n:r 21 vid Esplanaden, numera Karlavägen, under namnet »Elefanten».

Det privilegievärde, efter hvilket apoteket skulle utgöra bidrag till amorteringsfonden, bestämdes till 50,000 kronor för de första 5 åren och därefter till 65,000 kronor.

Apoteket Elefanten är det första, som inrättats i hufvudstaden efter amorteringsfondens trädande i verksamhet och samtidigt det sista, vid hvilket anläggaren ägde att bestämma apotekets namn.

AHLSTRÖM, NIKLAS WILHELM EMANUEL. Född d. 5 juli 1835 i Varberg.

Föräldrar: Handlanden därstädes JOHAN PETER AHLSTRÖM, född d. 4 aug. 1793, död d. 19 dec. 1864, och AUGUSTA WILHELMINA MALMSTEDT, född d. 8 april 1798, död d. 21 febr. 1887.

Han åtnjöt undervisning vid elementarläroverket i Varberg och antogs d. 1 juni 1848 till elev å apoteket i Ystad, där han d. 17 dec. 1853 blef farmacie studiosus. Hötsterminen 1855 inskrefs A. vid farmaceutiska institutet, aflade d. 6 maj 1857 apotekarexamen och tjänstgjorde 1857—58 på apoteket Fläkta Örnen i Malmö. Han var därefter föreståndare för filialapoteket i Vrigstad från nov. 1858 till d. 15 maj 1859, för filialapoteket i Höganäs från okt. 1863 till aug. 1865 och för apoteket Nordstjärnan i Gäfle från nov. 1866 till okt. 1869 samt tjänstgjorde under mellanliggande tider å apoteket Kärnan i Hälsingborg och apoteket Korpen i Stockholm, hvilket senare då ägdes af hans broder, apotekare J. A. Ahlström.

År 1869 inköpte A. apoteket i Södertälje, tillträdde det d. 1 dec. s. å. och undfick privilegium därå d. 4 mars 1870. Under åren 1874—84 innehade han därjämte medikamentsförrådet i Tumba, som förstnämnda år uppsattes af honom.

Den 3 mars 1884 erhöll A. personligt privilegium å det apotek, som enligt kungl. brefvet af d. 2 mars 1883 skulle inrättas i nordvästra delen af Östermalm i Stockholm, norr om eller invid Norra Humlegårdsgatan, men icke längre åt öster än Grefturegatans östliga gräns, och ålåg det honom enligt privilegiebrefvet att inom ett år hafva apoteket i ordning. Redan d. 30 okt. 1884 öppnade han apoteket, efter godkänd afsyning, i det af honom s. å. inköpta huset n:r 21 vid Esplanaden, numera Karlavägen, under namnet »Elefanten.» År 1887 erhöll han tillstånd att hålla brunnsapotek vid Furusund.

Sedan 1897 åtnjöt A. tjänstledighet.

Ahlström var 1884 af apotekarsocieteten utsedd till ledamot af den kommitté, som hade att utreda frågan om bildandet af en pensionskassa inom apotekarkåren och uppgöra förslag till stadgar.

Under sin vistelse i Södertälje var A. mycket anlitaad i kommunala värf och var bl. a. ledamot af stadsfullmäktige och vice ordförande i hälsovårdsnämnden. Han var äfven ordförande i styrelsen för Södertälje badaktiebolag.

Genom testamente af d. 24 sept. 1900 donerade A. 5,000

kronor till Farmaceuternas understödskassa för sjukdoms- och olycksfall att under namnet »N. W. Ahlströms fond för sjuka farmaceuter» förvaltas af nämnda kassa.

Ledamot af Svenska läkarsällskapet 1885. R. V. O. 1898.

Död d. 25 okt. 1903 i Stockholm.

Gift d. 28 sept. 1868 i Gäfle med SELMA MARIA HAVERMAN, född d. 7 dec. 1847, dotter till tullkontrollören i Gäfle, f. d. kaptenen CARL GUSTAF HAVERMAN och MARIA LIDELL.

Barn: GUSTAF WILHELM, född d. 18 mars 1870, död d. 1 nov. 1909. Kamrerare; — OSKAR WILHELM, född d. 17 febr. 1871. Examinerad apotekare. Föreståndare för apoteket Älgen i Stockholm; — MARIA AUGUSTA CHARLOTTA, född d. 7 dec. 1873, död d. 3 mars 1874.

KAIJSER, ARTHUR HUMPREY GEORG. Född d. 4 jan. 1850 i Hälsingborg.

Föräldrar: Apotekaren i Landskrona, sedermera i Karlstad LORENTZ KAIJSER, född d. 26 febr. 1822, död d. 26 juli 1891, och BEATA KROOK, född d. 28 april 1828, död d. 1 jan. 1890.

Han genomgick femklassiga läroverket i Landskrona och sjätte klassen af Karlstads högre elementarläroverk samt antogs d. 1 dec. 1866 till elev å apoteket i Karlstad. Från maj 1867 fortsatte han sin elevtjänstgöring på apoteket Lejonet i Stockholm och aflade d. 8 dec. 1869 farmacie studiosi-examen inför apotekarsocietetens direktion. Efter en kortare tids anställning å apoteket i Karlstad tjänstgjorde han från febr. 1870 till juni 1871 å apoteket i Lindesberg samt därefter ånyo å apoteket i Karlstad till sept. 1871. Höstterminen s. å. inskrefs K. vid farmaceutiska institutet, vid hvilket han d. 30 maj 1873 aflade apotekarexamen. Under studietiden tjänstgjorde han på mellanterminerna å apoteket i Karlstad och apoteket Fenix i Stockholm.

Sommaren 1873 företog K. en utrikes studieresa hufvudsakligast med ändamål att taga kännedom om drogaffärer, kemiska fabriker och apotek i utlandet. Efter hemkomsten tjänstgjorde han till årets slut dels å apoteket i Karlstad, dels i Borås, var från jan. till maj 1874 anställd å apoteket Lejonet i Uppsala och till nov. s. å. på apoteket i Karlstad, där af som föreståndare för apoteket från maj till sept. Den 1 jan. 1875 tillträdde K., efter afslutadt köp, apoteket i Enköping och und-

fick privilegium därå d. 19 febr. s. å. Jämte apoteksrörelsen bedref han därstädes en rätt omfattande tillverkning af artificiella mineralvatten och läskdrycker.

En af K. gjord ansökan, att för sitt privilegium å apoteket i Enköping, som 1874 ej blifvit inlöst af amorteringsfonden, få ingå i densamma, blef d. 22 mars 1889 af Kungl. Maj:t afslagen. Samtliga innehafvare af apotek med säljbara privilegier ingingo då, på hans uppmaning, till regeringen med ansökan, att en själfständig amorteringsfond för dessa apotek skulle få bildas. Genom kungl. brevet af d. 16 sept. 1892 bifölls detta, hvarefter nya amorteringsfonden för apoteksprivilegier s. å. trädde i verksamhet.

Apoteket i Enköping innehade K. till 1904, då han tillträdde apoteket Elefanten i Stockholm, å hvilket han sedan d. 3 juni s. å. innehar personligt privilegium.

Apotekare Kaijser har ställt sin stora energi och ovanliga arbetsförmåga till såväl kårens som det allmännas förfogande för en mångfald förtroendeuppdrag.

Inom apotekarsocieteten har han sedan 1893 varit utsedd till revisor, blef 1905 suppleant i direktionen och valdes 1909 till societetens kassaföreståndare, hvilket uppdrag han 1911 afsade sig. Fullmäktig och revisor i apotekarkårens lifränte och pensionskassa ifrån dennas trädande i verksamhet; ledamot från 1892 i styrelsen för den på hans initiativ s. å. bildade nya amorteringsfonden för apoteksprivilegier. Ledamot af 1900 års taxekommitté och af 1902 års s. k. lönekommitté; ordförande i kommittén för utredning af frågor rörande antagandet af elever m. m. och i kommittén för utredning i fråga om ordnandet af tjänstgöring och löneförhållanden för å apotek anställd personal; ordförande i Stockholms apotekarförening; af Kungl. Maj:t utsedd att som sakkunnig biträda kommittén för medicinalstyrelsens omorganisation vid behandling af frågor rörande apoteksväsendet.

Under sin vistelse i Enköping innehade K. följande förtroendeuppdrag: Ordförande i fattigvårdsstyrelsen 1877—98; ledamot af hälsovårdsnämnden från 1879 och dess ordförande 1886—90; ledamot af drätselkammaren från 1889 och ordförande i densamma 1891—1904; ledamot af skol- och kyrkoråd; stadsfullmäktiges vice ordförande 1887—1900 och dess ordförande 1900—04; hufvudman och ledamot i styrelsen för Enköpings sparbank; ledamot af taxerings- och pröfningsnämnd

samt landstingsman. Han var dessutom ordförande i åtskilliga för stadens angelägenheter tillsatta kommittéer, bl. a. för anläggande af aflopps- och vattenledning i Enköping.

Af länsstyrelsen i Uppsala utsågs K. till ledamot af länskommittén för utställningarne i Stockholm 1897 och i Gäfle 1901.

I Stockholm har han utsetts till kyrkovärd i Engelbrekts församling och till ordförande i dess kyrkobyggnadskommitté.

Af enskilda uppdrag i hufvudstaden märkes ledamotskap i centralstyrelsen för aktiebolaget Stockholms Köpmannabank.

Vid allmänna konst- och industriutställningen i Stockholm 1897 erhöll K. bronsmedalj för af honom framställt »köttpulver».

Kaijser har, förutom sommaren 1873, företagit flera studieresor till Danmark, Norge och Tyskland, hvarjämte han 1910 deltog i internationella farmaceutiska kongressen i Bryssel.

Af trycket har K. utgifvit dels berättelser öfver af honom 1877—79 utförda undersökningar af de mest använda käll- och brunnsvatten i Enköping och öfver beredningen af mineralvatten och läskdrycker vid apotekets i Enköping mineralvattenfabrik, dels åtskilliga uppsatser i olika ämnen, införda i Farmaceutisk tidskrift.

Ledamot af Svenska läkarsällskapet 1891. R. V. O. 1897, R. N. O. 1911. Skytte G. M.

Gift d. 21 maj 1875 i Karlstad med INGEGERD ELVIRA LINROTH, född d. 10 juli 1852, dotter till bruksägaren CLAËS CARL AXEL LINROTH och LAURA ELVIRA DAHLGREN.

Barn: INGE, född d. 10 april 1876, död d. 1 april 1880; — MATS, född d. 26 juni 1878, död d. 15 april 1880; — EVA, född d. 20 mars 1880, gift d. 16 juni 1904 med praktiserande läkaren i Stockholm, med. lic. JOHAN THEODOR (THOR) STENBECK, född d. 5 juli 1864; — ÅKE, född d. 1 april 1883. Löjtnant vid Kustartilleriet; — ELSA, född d. 22 juni 1884, död d. 14 okt. 1890; — GERD, född d. 25 jan. 1886, gift d. 12 okt. 1907 med löjtnanten vid Kustartilleriet RAGNAR GUSTAF HJALMAR ENGSTRÖM, född d. 23 jan. 1883.